

పాతచెంబు

గృహవిద కూర్చుని కమలమ్మ, చెల్లెలు వరలక్ష్మికి జాట్లు చిక్క తీస్తోంది.

“తల ఒకరిచేత దువ్వెంతుకొని ఎన్నాళ్ళియిందో! ఇల్లా ఎప్పుడో పుట్టింటికి వచ్చినప్పుడు తప్ప, ఏదో తల గబగబా బయల్కొనవలసిగాని, ఎప్పుడూ సరిగా దువ్వకున్నదలేదు. ఇప్పుడు నువ్వు తల దువ్వతోంటే నిద్రవస్తోంది ఆక్కో!” అంది చెల్లెలు వరలక్ష్మి. “కాదుటే పాపం! సంరక్షణచేసేందుకు వక ఏం పెద్దదిక్కడందో! ఇద్దరం చోరకోడళ్ళోనూ అయిపోయాం. ఎప్పుడో ఇల్లా ఏటికోసారి కలుసుకుంటాం” అంది ప్రేమగా అక్క కమలమ్మ. లోపల వంటింట్లోనుంచి తల్లి జానకమ్మ గిన్నెలు, బిండెలు సవరిస్తోన్న చప్పుడు వినిపిస్తోంది.

“పాపం! అమ్మ ఒక్కరి చేసుకోవడం. మనం చేసిపెడదామన్నా ఎప్పుడూ మన ఇళ్ళకే రాదాయె. ఊరి అభిసానం. ఇక్కడ ఉన్నప్పుడైనా కాస్త మనం సాయం చెయ్యాలే పాపం” అంది కమలమ్మ.

“మీ పనులు మీరు చేసుకుంటే చాలు, నేను ధన్యురాలి. నాకేమీ చేసిపెట్టనక్కర్లేదు” అంది తల్లి జానకమ్మ వంటింట్లోంచి నడవలొకే వస్తూ.

వరలక్ష్మి నవ్వి ఊరుకుంది. కమలమ్మ తిరిగి తల చిక్కతయ్యడంలో మురిగిపోయింది. దొడ్లోంచి చెంబులూ, గాసులు తోమి తెచ్చి దొడ్డి అరుగు మీద పెట్టింది పని మనిషి అప్పులమ్మ. “అమ్మగారూ! మరికొంచెం చింతిపండు వెయ్యండిమా. యేసిందంతో ఈ పాత చెంబుకే సరిపోయింది” అంది అప్పలమ్మ.

అప్రయత్నంగా కమలమ్మ, వరలక్ష్మి ఇద్దరూ ఒకేసారి ఆ చెంబుకేసి చూశారు.

“అటకమీంచి తీయించిందిలాగుంది నా చెంబుని” అంది వరలక్ష్మి ఆ చెంబుకేసి ఆపొయ్యం గామాస్తూ. కమలమ్మ ముఖంలో నవ్వు మాయమైంది.

“అదేమీటే! అది నా చెంబు కాదుటే! మరిచిపోయినట్లున్నావ్. చిన్నప్పుడు తీర్థంలో కొనుక్కున్నాను” అంది కమలమ్మ.

“ఏమో! నాన్నగారు నాకు ఎప్పుడు కొన్నారోగాని, ఎప్పుడూ ఆ చెంబుతోనే మంచినీళ్లు తాగేదాన్ని,” అంది వరలక్ష్మి.

“అఁ! ని ముఖం! అది ఇంకో చెంబు. దీనితో ఎప్పుడూ నేనే తాగేదాన్ని మంచి నీళ్లు. అమ్మ నన్ను తప్ప, ఇంకెవరినీ ఆ చెంబు మట్టకొనిచ్చేదికాదు.” అంది కమలమ్మ ఒక్కరవ్వ విసురుగా.

“చాలాల్లలే! ఆ చెంబు నాదే. క్రితం సారి వల్లెప్పుడు సామాన్లలో పుసుకోడం మర్చిపోయాను. ఈసారేనా పట్టుకొన్నారీ. చెంబు చాలా అవసరంగా ఉంది” అంది వరలక్ష్మి దూకుడుగా.

“మంచిదానివే! నాన్నగారు నాకోసం ప్రశ్నకంగా పోలిపోయింది చెయించారు దీన్ని. అది నాదే” అంది కమలమ్మ, తన తీర్థంలో కొన్నట్లు చెప్పినమాట మర్చిపోయి.

“అబ్బా! తల ఆంతి గబగబా దువ్వతావేమేకే తల మండిపోతోంది.” అని తల బాధగా చేతోపట్టుకుంటూ అంది వరలక్ష్మి.

పాలగుమ్మి సుమతి

“ఏమిటారోయ్! ఏదో ఘర్షణ పడుతున్నట్లున్నాయ్” అంది జానకమ్మ వంటింట్లోంచి వస్తూ.

వరలక్ష్మి అందుకుంది ‘అదికాదే అమ్మా, ఆ చెంబు నాది కాదు అంటోంది, నే నెక్కడ పట్టికొనిపోతానో అని.’

‘అదేం మాట! బాగానే ఉంది. నీ చెంబు అయితే నువ్వు పట్టికొన్నదానికే? అది నాన్నగారు నాకు కొనిపెట్టారు అని చెప్పుకున్నాను, అంతే’ అంది కమలమ్మ.

‘అసినీ. ఈ చెంబుకోసంటే ఈ గోడక అంతానూ, ఎవరేనా పట్టుకొనివచ్చు దానికే’ అంది జానకమ్మ.

‘నే పట్టుకొంటానంటేనే, ఇంత ఏడుపు ఎవరికైనా; ఇన్నాళ్లు అటకమీదపడిఉంటే ఎవరికీ అక్కర్లేకపోయింది.’ అంది గోడతో కరలక్ష్మి.

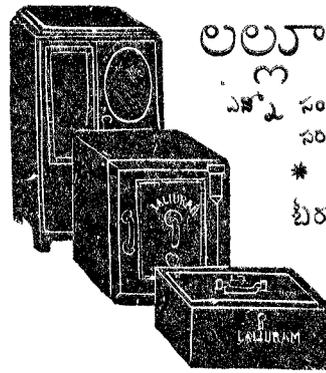
‘ఇంతికి ఏడుపులు, పెడబొబ్బలూ ఎందుకు? అయినకొడికి కొవరానికంతమాకొత్తసామాను నేనేకదూ కొనిపించుకున్నాను? ఏదో పొలిచెంచేకదా, పట్టుకొడదామని అటకమీదనుంచి దింపితే, ఈ రాధాంత మంతనూ’ అంది ఉక్రోమంగా కమలమ్మ.

“అ! అ! తమ కొవరానికే ఇంట్లో ఉన్న దుక్కలాంటి సమానంత తల్లింతుకు కళ్ళిపోతే, ఏదో నా ముఖాన్ని నాలుగు దొప్పలుకొని పారవెయ్యవలసి వచ్చింది” అంది సాగిదిస్తూ వరలక్ష్మి.

“బాగుండ్రా వరద! ఎవరి కలూ వీలో ఆలా ఇచ్చాము. దానికంత రాధాంతం ఎందుకు” అంది జానకమ్మ ఏం చెప్పాలో తెలియక.

“అదేమరి. కందకి లేనిదురద బచ్చలికన్నట్లు కొని ఇచ్చినవారు ఒకలైతే దుఃఖపడేది ఇంకోకరు. అసలు నేను కూడా వచ్చినప్పుడల్లా అటక ఎక్కే చేతికందిన సామానంతో పట్టుకుపోసుంటే, ఈమటలు రాకే నేపోను” అంది వరలక్ష్మి.

“మాళామా! మాళామా! ఏడుపు ఎవరికీ! ఇప్పుడు చూడవే అమ్మా. పచ్చడి పెట్టుకు

లల్లారాం ఆండ్ కోంపెనీ
(స్థాపితము 1928.)

ఎక్కు సంవత్సరాలుగా మన్నికను, శాశ్వతము, సంపదైన ధరలకు ప్రసిద్ధి చెందిన

* ఇనుప పెట్టెలు * ఉక్కు బీరువాలు * క్యాషు బాక్సులు

లల్లారాం ఆండ్ కో,
వెలగలేటివారి వీధి, ఏజయవాడ - 1.
క్రా. దో. హా. పో. మ. పి. పి. మా. కె. దు. గా.
NVKR., VJA మద్రాసు బ్రాంచి: 2/156, బ్రా. జ్యే, మద్రాసు-1.

పాత చెంబు

నేందుకు ఏమీ లేదని మొన్న వచ్చి నప్పుడు కాచిప్పవట్టుకొన్నాను, కాదులే? అందుకు ఈ కుక్కోతానూ. ఈసారి వచ్చినప్పుడు అది తీసుకోచ్చి మొహాన్న కొట్టేసాను. నాకేం అక్కలేదు. మేమే కొనుక్కోగలం. నువ్వే పట్టుకోచ్చు" అంది ఉడుకు మోతు తనంగా కమలమ్మ.

"అక్కడికే మేమే కొనుక్కోలేముకదూ పాపం! మామీద దయతలవ నక్కరలేదులే. ఆరాచ్చిప్పు నువ్వే ఉంచుకో పాపం" అంది వరలక్ష్మి. తిరిగి ఆమాటే సాగదీస్తూ కమలమ్మ అందుకుంది.

"నువ్వే ఉంచుకోపాపం! ఉంచుకో మనేందుకు, వద్దనేందుకు ఈయింట్లో తమ పెర్మిషన్ ఎవరికీ అవసరంలేదులే" అంది కమలమ్మ. తల చిక్కుతూ రిగా తియ్యకుండానే దువ్వన్న అక్కడే పడేసిలేస్తూ.

"అవునవును, నేను, నా మొహం ఇక్కడెవరికీ అక్కలేదు. మీరంతా ఒకటి. నేనే పరాయిదాన్ని. రాక రాక ఇన్నాళ్ళకు పుట్టింటికనివ నే, ఎవరిసామ్యం పెట్టేసినట్టు ఏడవడం. నేనేం గతిలేక రాలేదులే. ఆపడి తినేదీదో మీతే పడితినవచ్చు" అంది ఏడుపు ముఖంతో వరలక్ష్మి.

"అస్తమానం ఏడుతూ, ఏడుతూ అంటూ వేమిటే, చిన్న అంతరం, పెద్దంతరం లేకుండా" అని గద్దించింది జానకమ్మ.

"అవును, నేను రావడమే పూరపాటయింది. ఇక్కడకొచ్చి మీ ఎన్నో అన్నీ తినేసున్నాను తిండిలేక. నేను రేపు ప్రొద్దున రైలులో వెళ్ళిపోతాను. ఇంక ఇక్కడ ఒక్కరోజు ఉండను. నువ్వే ఎప్పుడేనావచ్చి అక్కడఉండు నాలుగురోజుల పాటు. పండకూ నాకోసంకొన్న చీరాఅటినీ యిస్తుంవచ్చిన వాళ్ళకి ఇచ్చేస్తయ్యి" అంది గబగబా జడ అల్లెనుకుంటూ వరలక్ష్మి.

"నేనుమాత్రం ఈయింట్లో ఒక్కక్షణం ఉంటానా ఏమిటి? చూడవే అమ్మా; ఆనక వస్తేమీ అనవద్దు. రేపు ప్రొద్దున్న ఘను బనీకి నేపోతాను" అంది విసురుగా లోపలికి పోతూ కమలమ్మ.

"ఇదేం ఖర్మమురా? పండకి ఉండి కుండానే వెళ్ళి రుట్రా? అయ్యో, మీ అత్తారువాళ్ళు ఏమనుకుంటారే! మీ అత్తగారు ఆసలే తప్పలుపట్టే మనిషి. ఏదో అక్కచెల్లెళ్ళు మాటామాటా అనుకున్నారనుకోరు. నామీద పడతారు. కమలం! నామాట వినవే" అని జానకమ్మ బ్రతిమాలుతోన్న కొద్ది కమలమ్మ బిగిసిపోయింది.

"ఒసేవే చిన్నదానవే. కాస్త నా మాట వినవే..." అని బ్రతిమాలించుకోన్న వరలక్ష్మి కూడా తనెం తక్కువ అన్నట్టు అసలు నేను భోజనమే చెయ్యని మంచం ఎక్కి ముసుగు పెట్టింది. కంచందగ్గర కూర్చున్న కమలమ్మ తనకి తలనొప్పిగా ఉందిని లేచిపోయింది. ఉనూరునుంటూ జానకమ్మ చెంగుపరచుకొని నడవలో నడుంవాల్సింది.

ఇంతగాడవకే కారణం అయిన చెంబు మాత్రం పడలం చింతింపదూ తనమీద ఆరగ దీయించుకోడంవల్ల, చీకట్లో మెరుస్తూ దొడ్డి అరుగుమీద కూర్చుంది. మొత్తంమీద చెంబు లోపల పెట్టడం ఆపరిశ్చితులలో ఎవరికీ తట్టలేదు.

చెంబు ఎవరిది అనే సమస్య, ఆ చెంబుకే కొదలచిన కొత్తి యజమాని తీర్చేకొను.

ప్రొద్దున్నే లేచి జానకమ్మ చెంబుకోసం ఇల్లంతా గాలించింది. ఆఖరికి గుర్తొచ్చింది. దాన్ని "ఇంట్లో పెట్టలేదని. ఆదిడే అయ్యో, అయ్యో" అంటూంటే నిద్రలోంచి వరలక్ష్మి లేచి "ఏమిటే అమ్మా" అని అడిగింది.

"ఏమిటేమిటి! రాయీగాంటి చెంబుకే కొళ్ళొచ్చాయి. ఎవరి మటుకు వాళ్ళు ఊరుకున్నారు. అది నాదం లే, నాదని పోట్లాడుకోడం తప్ప, వస్తువుని శుగ్రత పెట్టుకోడం లేదు. రాయీగాంటి చెంబు, ఎన్నేళ్ళయిందో! చిదర్గాగుంది. అయ్యో! ఎవడికి పుడ్డాయో!" అని వాపోవడం మొదలెట్టింది జానకమ్మ.

"ఏమిటే అమ్మా ఈ మాదాదిదే" అంటూ

ఫండిత డి.గోపాలాచార్యులవారి

అరుణ

గర్భాశయ రోగనివారణి

ఆయుర్వేదాశ్రమం,
(హై) పట్టు తిమి కుడి., మద్రాసు-17

జీవితమును మలబద్ధకము

భారముగా చేయనియకండి

కంపాస్యం, కోవిస్టికం, ఆకలిమార్మము, దిబ్బత్తన, మందగింపకం ఇవన్ని కరీరమలోపి అపరిత్యజన వర్ధనావముల కొవచ్చును. కొవి మలబద్ధకమును తీవ్రంగా వర్ధనావముగా చేయవలసినది లేదు. బ్రూకోలాక్స్ తీవ్రమైనది కాదు. ఎక్కువ తీవ్రమైనది. తుంపరమైన బ్రూకోలాక్స్ విరేచనకారి మిఠాయిను తీవ్రమైనది మరీక విద్యమను కచ్చికి తీరవాయుగా విరేచనకారి. ఈ రెండింటికీ వచ్చి తుంపరమేమిటి. లేదే అంత తుంపరమే. అంత తుంపరమే మందగింపకం లేదంటే కొవి కచ్చికి మందగింపకం బ్రూకోలాక్స్ అది మాత్రం తాకలేదు.

బ్రూకోలాక్స్
మమ్మలొకటి లాంటి నరదిద్దును

ఇండొనేషియా పబ్లికం : ఓరియంటల్ మర్కెంట్ లీ ఏజన్సీ, మద్రాసు-1
ప్రాంతి: 17/117 నాగేశ్వరలావురోడ్, విజవాడ-3.

పకపకలు

తండ్రు లూ - కొడుకు లూ

తండ్రి: నీ చదువంతా పూర్తి అయిందికదా! ఇప్పుడు ఏం చేద్దా మనుకుంటున్నావురా?

కొడుకు: ఆస్తి పంచుకుందా మనుకుంటున్నాను.

* * *
తండ్రి: కాలేజీలో చేరిన తర్వాత లేజనెస్ జాస్త్ యిందేమిరా?

కొడుకు: అసలు కాలేజీలోనే, లేజ ఉన్నదండి.

* * *
కొడుకు: దుబారాఖర్చు అంటే ఏమిటండీ నాన్నగారూ?

తండ్రి: నాకు బాగా తెలియదు. మీ అమ్మను అడుగు. ఆవిడకు బాగా అనుభవమున్నది.

తండ్రి: రోజూ పదిరూపాయిలు ఖర్చు మాత్రం కనిపిస్తున్నది! ఏమిటిరా నీవు చేస్తున్న వ్యాపారం?

కొడుకు: ముక్క కలవటంలేదు గాని, లేకపోతే నన్ను ఈ విధంగా మీరు నిలదీసి అడిగిఉండేవారా?

* * *
తండ్రి: ఇన్నిసార్లు పరీక్ష తప్పినా నీకు కనీసము సిగ్గుకూడా లేదే! మన ఎదురింటి అమ్మాయి సరళ చూడు ఫస్టు క్లాసులో ప్యాసయింది!

కొడుకు: మరి ఆ అమ్మాయి ప్యాసయినా నన్ను చూచినప్పుడల్లా సిగ్గు పడుతుండేం?

తండ్రి: ఆపని చేయొద్దని నీ కెన్నిసార్లు చెప్పానురా? కొడుకు: ఏమో! నేను లెక్కపెట్టలేదు.

తండ్రి: నోటి లెక్కల్లో నీకు సున్నా మార్కులు వచ్చాయట! అన్ని లెక్కలు చేశానని చెప్తావేం? సమాధానాలు ఎందుకు చెప్పలేదు?

కొడుకు: అన్నీ నోట్లోనే ఉన్నాయండి.

* * *
కొడుకు: చదివి చదివి విసుగు పుడుతున్నది.

తండ్రి: అవునుమరి! నాల్గేళ్ళ నుంచి చదివినదే చదువు తుంటే విసుగుపుట్టదూ?

ఎల్. వెంకటేశ్వర్లు

మలమ్మ వచ్చింది కళ్ళు మలుపుకుంటూ.
“అవును మీకు ఈ దావిడిలాగే ఉంటుంది. విశేషంలాంటి చెంబుకు రెక్కలాచ్చాయి.” అంటూ జానకమ్మ బాధపడటం మొదలెట్టింది.
“హీ! పోనెద్దూ, పాతచెంబు పోతే పోయింది” అంది నిర్లక్ష్యంగా కమలమ్మ.
“పాతదా! ఒక్క సాటయినా లేదు... ..” అని ఇంకా చెప్పబోతుండగానే

“పోదూ! చచ్చిన వాడికప్పు చా ర తే సట; నాలుగు రూపాయలు పడేస్తే, దాని తాత మరోటి దొరుకుతుంది” అంది కమలమ్మ.
వీదో చెవుదామనుకుని నోరు తెరచిన జానకమ్మ ఏం చెప్పాలో తెలియక అల్లాగే షట్టింట్లోకి వెళ్ళిపోయింది.
కమలమ్మ కరలక్ష్మి కేసి చూసి కవ్వింది. “అచ్చే! పెద్దదవుతున్న కొద్దీ, ఈ విడ!

చాదస్తం ఎక్కువవుతోందే అంది కమలమ్మ. “చెప్పవ చెంబు పోతే ఇంత రాధాంతిం చెయ్యాలా! ఎలాగయినా ఈ చెప్పివాళ్ళకి కాపీసం ఎక్కువో అని సమర్థించింది కమలమ్మ.
ఓ గంట పోయాక, కొబ్బరినూనె పీసా దుప్పెన్ను తీసుకొని గడపమీద వదిలిలి బదుతూ, “మొహం తర్వరగా కడుక్కుని రానే తల దుప్పుతాను” అని కేకేసింది కమలమ్మ చెల్లెల్ని.